

Sygn. akt II CZ 32/09

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepla (przewodniczący)

SSN Stanisław Dąbrowski

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa O.B. (UK) LIMITED

w W. (Wielka Brytania)

przeciwko B. B. DK A/S w S. (Dania)

o udzielenie zabezpieczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 10 lipca 2009 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 marca 2009 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Wierzyciel – wnioskodawca złożył wniosek o zabezpieczenie roszczenia przeciwko dłużnikowi w wysokości 83.920,56 dolarów amerykańskich z tytułu sprzedaży paliw płynnych na statek morski „T. II”, przez zajęcie, zatrzymanie i przetrzymanie tego statku.

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 7 listopada 2008 r. oddalił wniosek, uznając, że brak jest podstaw do udzielenia zabezpieczenia.

Zażalenie wierzyciela na to rozstrzygnięcie zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 22 grudnia 2008 r., a to ostatnie zostało zaskarżone przez wierzyciela skargą kasacyjną.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę, jako niedopuszczalną.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że o od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie zarządzenia tymczasowego kasacja (skarga kasacyjna) nie przysługuje, gdyż – co do zasady – nie są to postanowienia kończące postępowanie w sprawie, lecz postanowienia o charakterze incydentalnym, pomocniczym w stosunku do roszczenia głównego. Już jednak w jednym z pierwszych orzeczeń, wydanych w tej materii po przywróceniu do naszego systemu prawnego instytucji kasacji, Sąd Najwyższy zastrzegł, że nie dotyczy to wyjątkowej sytuacji, jaka powstaje w razie rozpoznania wniosku o zabezpieczenie powództwa w sprawie nie należącej do jurysdykcji krajowej. W takim bowiem przypadku orzeczenie w przedmiocie zarządzenia tymczasowego kończy postępowanie w sprawie, gdyż, ze względu właśnie na brak jurysdykcji do rozpoznania roszczenia głównego, sprawa o to roszczenie nie może toczyć się przed sądem krajowym (por. postanowienie z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CZ 22/97, OSNC 1997, nr 10, poz. 147). Aczkolwiek Sąd Apelacyjny się tą kwestią nie zajmował, wiele wskazuje na to, że z taką sytuacją mamy do czynienia w sprawie

niniejszej. Chodzi w niej o zabezpieczenie wierzytelności morskiej na podstawie Międzynarodowej Konwencji w sprawie zajęcia (aresztu) statków morskich, podpisanej w Brukseli dnia 10 maja 1952 r., ratyfikowanej przez Polskę w dniu 6 maja 1976 r. (Dz. U. 1976 r. Nr 39, poz. 229). Z treści art. 7 tej Konwencji wynika wyraźnie, że ten akt prawny dopuszcza możliwość takich sytuacji, w których kompetencja do wydawania postanowienia o zajęciu statku należeć będzie do sądu innego, niż sąd właściwy do orzekania o istocie sprawy. Ze względu na przemieszczanie się statków rozwiązanie takie stosowane jest bardzo często. Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 lutego 1993 r., I CRN 6/93 (OSNC 1993, nr 11, poz. 204), brak jurysdykcji krajowej nie stanowi przeszkody do rozpoznania wniosku o zabezpieczenie roszczenia i wydanie zarządzenia tymczasowego przez sąd polski. W sprawie niniejszej sam wnioskodawca twierdzi, że nie ma jurysdykcji krajowej sądu polskiego do rozpoznania roszczenia głównego. W takim razie orzeczenie naszego sądu w przedmiocie zarządzenia tymczasowego trzeba by zakwalifikować do kategorii postanowień kończących postępowanie przed polskim sądem, a w konsekwencji przyjąć - stosownie do art. 398/1 § 1 k.p.c. – dopuszczalność skargi kasacyjnej w takiej sprawie. Odmienne stanowisko Sądu Apelacyjnego w tej kwestii jest więc nietrafne i zostało skutecznie zakwestionowane zażaleniem. Dlatego na podstawie art. 394/1 w zw. z art. 398/15 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.